

TA'LIM SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING KREATIV USULLARI

Axmatova Sojida Shermamat qizi

*Ishtihon tumani Maktabgacha va maktab ta'limi bo'limiga qarashli
37-umumiy o'rta ta'lim maktabi boshlang'ich sinf o'qituvchisi*

Annotatsiya: Ta'lim sohasini rivojlantirish yo'lida bajarilayotgan islohotlar haqida to'xtalib o'tildi.

Kalit so'zlar: ta'limiy kreativlik, kommunikatsiya, kompetensiyaning shakllanishi.

Dunyoga yuz tutib borayotgan mustaqil davlatimizga hozirgi kunda o'z haq - huquqini anglaydigan, fikrini isbotlay oladigan, gapga chechan, so'zini o'tkaza oladigan mutaxassislar kerak. Bunday mutaxassislarni esa maktab tayyorlab beradi.

Har bir avlod oldida insoniyat yaratgan bilimlarni o'rganish va o'zlashtirish vazifasi turadi. Jamiyat taraqqiyotini, hayotning takomillashuvini shusiz tasavvur qilib bo'lmaydi. Bunga erishishning birdan bir yo'li yosh avlodning o'qishi va bilim, ko'nikma va malakasini shakllantirishdir. Hadislarda «Beshikdan to qabrgacha ilm izla», deyilishida juda katta hikmat bor. Ilm bobidagi izlanish va intilishlar insonni ma'naviy jihatdan o'stiradi, axloqiy barkamollikka yetishtiradi. Shuning uchun ham bizning davrimizda xalq ta'limi tizimiga, yoshlar ma'naviyatining muhim bir manbai sifatida katta e'tibor berilmoqda.

Hozirgi vaqtda mana shu masalaga alohida e'tibor berilmoqda. Zeroki, yoshlarda ijodiy tafakkur, ijodiy izlanish, ko'pgina imkoniyatlardan eng maqbulini tanlay olish ko'nikmalari hamda og'zaki va yozma nutq malakalarini shakllantirish va rivojlantirishda, ularni milliy qadriyatlarimiz ruhida tarbiyalashda ta'lim tizimining tutgan o'rni va imkoniyatlari benihoya kattadir.

Shu o'rinda avvalo muhtaram prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev Miromonovichning ma'sullar bilan birga chiqargan qarorlariga to'xtalib o'tish maqsadga muvofiqdir.

Pedagogik ta'lim sohasini yana-da takomillashtirish, zamonaviy bilim va pedagogik texnologiyalarni qo'llash ko'nikmalariga ega yuqori malakali mutaxassislar tayyorlash uchun professional pedagog kadrlar yetkazib berish hamda sohaga ilg'or ta'lim texnologiyalarini joriy qilish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti "Pedagogik ta'lim sohasini yana-da rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarorni imzoladi.

Qaror bilan 2020/2021 o'quv yilidan boshlab o'qish muddati 3 yil bo'lgan bakalavriat ta'lim yo'nalishlari ro'yxati tasdiqlandi. Shuningdek, pedagogik mahorat va malaka darajasiga ega bo'lgan, o'z ishida aniq natijalarga erishgan o'qituvchilarga yuqori ish haqi to'lash tizimini joriy qilishga qaratilgan "Xalq ta'limi xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori loyihasi ishlab chiqildi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining xalq ta'limi tizimida darslik va o'quv-metodik qo'llanmalar nashr etish ishlarini sifat jihatidan yaxshilashga qaratilgan "Noshirlik va matbaa sohasini yana-da rivojlantirishga oid qo'shimcha

chora-tadbirlar to'g'risida"gi Qaroriga muvofiq, darsliklar va o'quv-metodik majmualarni tayyorlash, nashr etish va tarqatish tizimini takomillashtirish, shu jumladan, davlat buyurtmasiga asosan tayyorlanadigan darsliklar va o'quv-metodik majmualardan foydalanishga bo'lgan mutlaq huquqlar Xalq ta'limi vazirligiga o'tkazildi.

Xalq ta'limi vazirligi va Ta'lim sifatini nazorat qilish Davlat inspeksiyasining "Umumiy o'rta ta'limning Milliy o'quv dasturini ishlab chiqish to'g'risida"gi qarori qabul qilindi.

Respublika ta'lim markazining Umumiy o'rta ta'limning Milliy o'quv dasturini ishlab chiqish va bosqichma-bosqich joriy qilish bo'yicha ishchi guruhi va "Yo'l xarita"si tasdiqlandi. Xalq ta'limi vazirligi tizimida bugungi kunda jami 892 nomdagi elektron axborot-ta'lim resurslari yaratilgan, tizim, video va audiodarslar, interaktiv va animatsiyali virtual laboratoriya ishlari hamda dars ishlanmalari, multimedia ilovalar, testlar, ta'limiy o'yinlar boshqa qo'shimcha ta'lim resurslarini o'z ichiga oladi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Matematika sohasidagi ta'lim sifatini oshirish va ilmiy-tadqiqotlarni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" qarori qabul qilindi. Qarorga muvofiq, matematika sohasidagi ta'lim sifatini oshirish, ilmiy-tadqiqotlarni rivojlantirish va ilmiy ishlanmalarni amaliyotga joriy qilishning ustuvor yo'nalishlari belgilandi. Shuningdek, Qarorga ko'ra, har bir tumanda (shaharda) matematika fanini chuqurlashtirib o'qitishga ixtisoslashtirilgan maktablar bosqichma-bosqich tashkil etiladi.

Ushbu qarorlarning har bir bandi, uning har bir so'zi davlatimizda ta'lim sohasini rivojlantirishning asosiy omili sifatida qo'llaniladi.

Prezidentimiz tashabbusi bilan oliy ta'lim tashkilotlari uchun akademik va tashkiliy, shuningdek, moliyaviy mustaqillikning berilishi hamda Kengashlar vakolatlarining kengayotgani ta'lim sohasidagi davlat siyosatini amalga oshirish, sifatli ta'lim xizmatlarini ta'minlash va bu borada hukumatimiz tomonidan berilgan vazifalarni to'la-to'kis ado etish orqali mamlakatimiz taraqqiyotini belgilab beruvchi salohiyatli kadrlar tayyorlashga keng imkoniyatlar yaratadi.

Yosh avlodning sog'lom o'sishi, sifatli ta'lim olishi va barkamol shaxs bo'lib voyaga yetishini ta'minlash, shuningdek, yoshlarning madaniyat, san'at, sport, axborot texnologiyalari va kitob o'qishga bo'lgan qiziqishini har tomonlama qo'llab-quvvatlashga qaratilgan "besh muhim tashabbus"ni joriy etish bo'yicha samarali ishlar amalga oshirilmoqda.

Yurtimizda tashkil etilayotgan yangi davlat va nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari, umumta'lim maktablari, oliy o'quv yurtlari, nufuzli xorijiy universitetlarning filiallari, zamonaviy IT-parklar, madaniyat muassasalari va sport inshootlari, mutlaqo yangi namunadagi ta'lim maskanlari — "Prezident maktablari", "Temurbeklar maktabi", "Ijod maktablari" bugungi globallashuv sharoitida raqobatga qodir bo'lgan yetuk kadrlarning yangi avlodini tarbiyalashga xizmat qilmoqda.

Ta'lim sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning asosiy qismini, albatta, oliy ta'lim tizimidagi islohotlar tashkil etadi. Xususan, O'zbekiston Respublikasida oliy ta'limni tizimli isloh qilishning ustuvor yo'nalishlarini belgilash, mustaqil fikrlaydigan yuqori malakali kadrlar tayyorlash jarayonini sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarish, oliy ta'limni modernizatsiya qilish, ilg'or ta'lim texnologiyalariga asoslangan holda

ijtimoiy soha va iqtisodiyot tarmoqlarini rivojlantirish maqsadida davlatimiz rahbarining 2019 yil 8 oktyabrdagi farmoni bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish Kontseptsiyasi sohadagi yangi islohotlar uchun debocha vazifasini bajarib bermoqda.

Ushbu hujjatga intellektual taraqqiyotni jadallashtirish, raqobatbardosh kadrlar tayyorlash, ilmiy va innovatsion faoliyatni samarali tashkil etish hamda xalqaro hamkorlikni mustahkamlash maqsadida fan, ta'lim va ishlab chiqarish integratsiyasini rivojlantirish singari vazifalar asos qilib olindi.

Kontseptsiya mazmuni mamlakatimiz oliy ta'lim tizimini isloh qilishning ustuvor yo'nalishlarini aks ettiradi. Unda oliy o'quv yurtlarida qamrov darajasini kengaytirish hamda ta'lim sifatini oshirish, raqamli texnologiyalar va ta'lim platformalarini joriy etish, yoshlarni ilmiy faoliyatga jalb qilish, innovatsion tuzilmalarni shakllantirish, ilmiy tadqiqotlar natijalarini tijoratlashtirish, xalqaro e'tirofga erishish hamda boshqa ko'plab aniq yo'nalishlar belgilab berilgan. Bularning barchasi ta'lim jarayonini yangi sifat bosqichiga ko'tarish uchun xizmat qiladi.

Xulosa o'rnida shuni ta'kidlab o'tish joizki, ta'lim tizimining rivojlanishi mutaasaddilar bilan bir qatorda ta'lim oluvchi yoshlar va biz kabi ta'lim beruvchi bo'lajak kadrlarga ham birdek bog'liq. Bu fikrning isboti sifatida shuni aytolamanki, har bir bo'lajak mutaxassis, har bir oliy o'quv yurti talabasi o'z zimmasiga shunday mas'uliyatni olsa, ta'lim sohasi yanada barqarorlashib, davlatimiz bu sohasada yetakchi davlatlar qatorida yuqori cho'qqilarga chiqaveradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti "Pedagogik ta'lim sohasini yana-da rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori.
2. „Umumiy o'rta va o'rta maxsus kasb-hunar ta'limining davlat ta'lim standarti" 2017y, O'zb.Resp. qonun hujjatlari to'plami, 14-son, 280 modda
3. 2023.strategy.uz
4. "Yangi O'zbekiston" gazetasi. 2020 yil